

Být levákem / úvod do sinistrologie a sinistropedie

Slovo na úvod	9
1. Náš malý levák	11
Pro maminky předškoláka	11
Co můžeme očekávat od svého dítěte leváka?	14
Slavní leváci...	18
Co nás jako rodiče levorukého dítěte čeká?	19
2. Levák a právo	22
Levák a škola	23
Levák a zdravotnictví	25
Levák v zaměstnání	26
Rodiče leváka mezi paragrafy	26
3. Sinistrologie a sinistropedie	29
Sinistrologie a sinistropedie, nauky o leváctví a levácích	31
Přeučování, nebo přiučování?	33
4. Leváci v hledáčku vědy	35
Pojetí a principy výzkumu leváctví	36
„Rozsáhlé spiknutí leváků v USA“	38
Ochranitelský princip ve výchově a leváci	39
Průzkumy počtu leváků	40
Kam zaměřit pedagogický výzkum?	41
5. Je levák, nebo není? Lateralita	44
Lateralita	46
Lateralita a dědičnost	48
Lidský mozek a lateralita	49
Laterální profil člověka	52
Ambidextrie, laterální nevyhraněnost	53
Počet leváků v populaci	59
Kdo může určit lateralitu?	62
Test laterality prováděný rodičem nebo učitelem	64
Lateralita ruky	67
Lateralita nohy	71
Lateralita oka	79
Lateralita ucha	82
Lateralita mimiky a gest	83
Lateralita podle víru ve vlasech	84
Standardizovaný test laterality	85
Lateralita v odborné literatuře	88
6. Leváci včera, dnes a zítra	92
Leváci v pravoruké společnosti	93
Leváci jako součást společnosti od nejstarších dob	95
První pokusy o vysvětlení fenoménu leváctví	98

Ruka při psaní jako indikátor leváctví i jako problém	100
Leváctví chápáno a přijímáno jako jev přirozený	102
Leváctví jako porucha	107
Dědičnost leváctví a vznik sinistrologie a sinistropedie	108
7. Prostředí pro leváky, obourukost nebo adaptabilita?	113
Prostředí pro leváky	113
Výchova k obourukosti	116
8. Levák a pomůcky pro leváky	120
Vznik pomůcek a věcí pro leváky	120
Levák v procesu celoživotní adaptace a přiučování	120
Pomůcky pro leváky, nebo proti nim?	122
1000+1 denní maličkost	128
9. Levák a jeho výchova	130
Kam a na co zaměřit levákovu výchovu	131
10. Omyly a mýty o levácích	133
11. Levák a všední den	139
Stolování	139
Osobní hygiena	140
Obouvání bot a zavazování tkaniček	140
Postup při vázání tkaniček	142
Základní uzel na tkaničkách (z pohledu leváka)	142
Zavazování tkaniček „běžnou kličkou“ (z pohledu leváka)	142
Zavazování na „zaječí ouška“ (z pohledu leváka)	143
Oblečení	143
Pásky a kravaty	146
Vázání kravaty uzlem Manhattan (levák)	147
Vázání kravaty uzlem Windsor (levák)	148
12. Levák a společenské zvyky	149
Pravidlo pravé ruky	150
Ruka k pozdravu	151
Lžička, lžíce, vidlička a nůž v rukou leváka	153
Historie nože a vidličky při stolování	155
Příprava stolu a prostírání	156
Nošení prstenů a náramkových hodinek	157
1000+1 denní komplikace	159
13. Levák tvoří, maluje a kreslí	162
Dětské úchopy kreslicích a psacích prostředků	163
Kreslení a malování	164
Úchopy používané při kreslení a malování	165
Tradiční špetkový úchop	168
Vytvoření pozice pro špetkový úchop	170
Trojboký úchopový systém	172
Leváci předškoláci a příprava psaní	173

14. Levák a nůžky**178**

Historie nůžek	178
Jak nůžky stříhají?	179
Leváci a nůžky	180
Jaké nůžky a techniky stříhání leváci volí?	181
Jak s levákem nacvičovat stříhání?	185

15. Levák v mateřské škole**187****... aneb úloha učitelky mateřské školy**

Učitelky a učitelé mateřských škol – první informační zdroj pro rodiče malých leváků	188
Co můžeme očekávat od dítěte leváka?	189
Práce s předškoláky leváky	192
Vývoj lateralit v období před nástupem do školy	193
Lateralita dítěte	195
Jak určit lateralitu ruky laickým způsobem?	197
Jak stanovit lateralitu nohy?	200
Levák předškolák a sebeobslužné a pracovní činnosti	202
Levák předškolák a pomůcky pro leváky	205
Levák předškolák a stříhání nůžkami	206
Levák předškolák a hudba a hra na hudební nástroj	207
Levák předškolák v pohybu a při sportování	210
Smartphone, tablet, počítač a levák	211
Levák předškolák a výtvarné činnosti	213
Předškolák levák a čtení a psaní	217
Zrcadlové psaní leváků a praváků	220

16. Pravák a psaní**226**

Jak píšou praváci?	227
Funkční model psaní a metodika psaní	228
Tradiční způsob psaní	230
Nové jevy v psaní rukou a jejich podstata	232
Tři, anebo čtyři prsty?	234
Proces modifikace tradiční špetky a nové typy úchopů	236
Vliv nových úchopů na psaní a písmo	240
Změna motoriky prstů, ruky a zápěstí	241
Změny v pojetí školního písma	241
Rozšiřování nespojitého písma	242
Comenia Script a další nespojitá školní písma	243
Polospojité školní písmo	245

17. Levák a psaní**248**

Historie metody psaní leváků	248
Zrcadlové psaní a Leonardo da Vinci	249
Tradiční psací prostředky a dolní způsob psaní	251
Levák a pravostranné písmo	255
Způsoby úniku z dolní metody psaní	258
Metodická opatření, preventivní a nápravné cviky	261

Písmo pro leváky	263
Leváci a nespojité písmo	264
Metoda horního způsobu psaní	266
Nevýhody horního způsobu psaní	273
Levák a tradiční psací prostředky	274
Levák a kuličkové psací prostředky	276
Kuličkové psací prostředky pro nácvik psaní	278
Změny v parametrech psaní u leváků	279
Nové úchopy psacích prostředků u leváků	282
Hranice mezi dolní a horní metodou psaní	283
Liší se leváci v parametrech psaní od praváků?	287
Levák v lavici	288
Školní pomůcky pro leváky	289
Kolik je leváků? Výzkumy a pedagogika o levácích	289
18. Levák doma a v kuchyni	293
Kuchyně a její vybavení	294
Kuchyňské náčiní	294
Kuchyňské strojky a elektrická zařízení	298
Domácí elektrické a elektronické spotřebiče	300
Koupelna	301
Pokoj pro leváka	302
19. Levák v dílně a na zahradě	305
Archeologie a počet leváků	306
Od sekeromlatu k současnému nářadí	309
Zemědělské, zahradní a dílenské nářadí v rukou leváka	311
Jednoduchá nářadí a levák	312
Nůžky a kleště	314
Šroub a šroubování	315
Kam se točí šroub?	317
Složitá mechanická a elektrická zařízení v rukou leváka	321
Leváci a bezpečnost práce	323
Vybavení dílny a organizace práce	325
Levák a palné zbraně	326
20. Levák v pohybu a při sportování	328
Levák a pohyb	328
Lateralita v pohybových a sportovních aktivitách	329
Stranová nesouměrnost těla a pohybů	330
Harmonie pohybů	334
Fenomén oválu	335
Levák a sporty	337
Mají leváci ve sportech výhodu?	338
Levák ve sportovním kolektivu a v hledáčku porotců	344
Sportovní vybavení, pomůcky a náčiní pro leváky	344
Leváci v pohybových aktivitách a sportech	347
21. Levák a hudební nástroje	355
Stranovost hudebních nástrojů	355
Levák a pravostranné nástroje	359
Levák a volba hudebního nástroje	361
Začít jako levák, nebo jako pravák?	361

Jak poznáme, že dítě upřednostňuje levostranný nástroj?	362
Hudebník levák a další nástroj – co dál?	362
Kytara – nástroj leváků	363
Kytary a baskytary pro leváky	365
Jak upravit pravostrannou kytaru pro leváka začátečníka	367
Levák a ukulele	368
Ostatní drnkací nástroje pro leváky	369
Smyčce pro leváky	369
Levostranné fortepiano – Christopher Seed a Geza Loso	370
Keyboard, workstation, syntezátor a keytar	374
Perkuse a bicí souprava	375
Dechové nástroje	376
Ostatní nástroje	377
Levák jako součást orchestru	378
22. Levák a počítač	382
Počítačový software a hardware	383
Malý levák a počítač	384
Umístění počítače a rozmístění jeho ovládacích zařízení	384
Počítačová myš pro leváky	386
Klávesnice	389
Jak nasměrovat leváka v začátcích práce s počítačem?	390
23. Levák řidičem	392
Změna směru provozu mezi státy	398
Jak leváci řídí?	400
24. Levák rodičem	403
Laterálně smíšená rodina a výchova	403
Rodič a dítě leváci – přímá linka?	404
Levák rodičem praváka	405
25. Levák učitelem?	406
Levák učitelem!	407
Učitel levák při psaní na tabuli	409
Učitel levák elementarista při výuce psaní	414
Levák učitel a pomůcky pro leváky	416
26. Left handers day a společnosti leváků	417
Dean R. Campbell a Lefthanders International	418
The Bill of Lefts	419
International lefthanders day / Mezinárodní den leváků	421
Left Handers Day a The Left-Handers' Club	422
Den leváků a hnutí leváků u nás?	425
Ersten deutsche Beratungs- und Informationsstelle für Linkshänder und umgeschulte Linkshänder v Mnichově	426
lesGauchers.com	428
Lefty's – The Left Hand Store	429
The National Association for Left-handed Golfers	430
The World Assotiation of Left Handed Golfers	431
Další osvětové a vzdělávací instituce a spolky leváků	431

Být levákem?	435
Slovo na závěr	437
Odborné a popularizační informační zdroje o leváctví a levácích	438
Odborná a popularizační literatura	438
Články v českých odborných pedagogických časopisech	438
Bakalářské a magisterské práce univerzit	439
Webové portály a stránky věnované leváctví a levákům	439
O autorovi	440